



Mūsų auksas!

Prieš sovietinę okupaciją Lietuva Britanijoje laikė 2,96 tonas aukso, su kuriuo susijusios problemos ir buvo dabartinio V. Landsbergio vizito Britanijoje tema. Rezultatą žinome — auksas iškeldijama atgal į Lietuvą. Tiesa, tai jau kiti „luitai“, nes tikruosius 1967 m. Britanijos leiboristų vyriausybė pardavė siekdama savų tikslų ir gerų santykių su rusais. Tą faktą dabar siekia išnaudoti savo priešrinkiminėje kompanijoje konservatoriai, kaltindami leiboristų partiją Baltijos šalių žmonių išdavimu. Tačiau mums, lietuviams, tai, ko gero, rūpi mažiau — svarbiausia, atgavome savo turtą, kurio vertė dabar siekia 90 milijonų svarų sterlingų. Tai reiškia, jog kiekvienas Lietuvos pilietis dabar

staiga praturtėjo maždaug 25 svarais, t.y. gavo maždaug poros mėnesių gerą atlyginimą.

Šis auksas tesudaro 2,5% visų Britanijos aukso atsargų — tad britams tai nedidelis nuostolis, o mums — svari parama. Tik štai neaišku, ar sugebėsime kaip reikiant ir deramai pasinaudoti šia, taip sakant, likimo dovana. Na, o patys pirmieji klausimai būtų tokie. Gal vertėjo ir toliau laikyti šį auksą Britanijoje? Juk taip saugiau! Pagaliau, gal mums būtų pakakę tik procentų? O gal vertėjo jį, tą auksą, jau čia paversti pinigais, paversti ta tvirta valiuta, kurios mums taip trūksta? Vienok, manau, dabar dar per anksti sukti galvą tokiomis mįslėmis. Kol kas pasidžiaukime guodžia Lietuvos diplomatijos pergale!



AT pirmininkas V. Landsbergis prie Lietuvos Respublikos Ambasados Londone. Susirinkusiems spaudos, TV ir radijo atstovams pristatomas naujasis Ambasadorius V. Balickas, S. Balickienė ir kiti žymūs svečiai.

Nuotrauka: ELR

LIETUVOJE

Nauji vargonai

Prieš pat Kalėdas Tauragės, Pagėgių, Šilalės, Batakių, Šiaulių ir Biržų evangelikų liuteronų ir reformatų bažnyčios praturtėjo elektriniais vargonais. Juos padovanojo Danijos tikintieji, sužinoję iš kun. Herberto Naimano, kad Lietuvos liuteronų bažnyčioms trūksta tų instrumentų.

1945 m. H. Naimanas su tėvais pabėgo į Daniją, kur jaunuolis išėjo Biblijos mokyklą. Prieš porą metų jis apsilankė Lietuvoje ir susitiko su tikėjimo broliais ir seserimis ir sužinojo ko jiems trūksta. Surinko aukų ir surinko vargonus, kuriuos sunkvežimiu dabar atvežė į Lietuvą.

Vėl pabrango paštas

Nuo 1992 m. sausio 1 dienos pakeistas tarptautinių pašto siuntų tarifas. Dabar pasiųsti paprastą laišką į užsienį kainuoja 1 rublį, o oro paštu — 1,50 rb. Žymiai pabrango spausdinių siuntimas.

Pagerbtas profesorius

Europos mokslo ir menų akademija, kurios centras yra Salcburge, Austrijoje, prieš pat Naujuosius metus pranešė Vilniaus universitetui, kad jo rektorius Rolandas Pavilionis yra išrinktas minėtos tarptautinės akademijos nariu.

Nekilnojamo turto grąžinimas

Lietuvos vyriausybė pratęsė dokumentų, patvirtinančių nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamą turtą, pateikimo laiką iki 1992 m. kovo 31 dienos, nekeičiant įstatymu nustatytos prašymų atstatyti nuosavybės teisę į išlikusį nekilnojamą turtą pateikimo datos.

Žydų veikla

Daugiau kaip po 50 metų pertraukos Vilniuje atkurta rabinų seminarija — ješibotas. Jai vadovauja rabinas Chaimas Gofmanas, mokslus išėjęs Londone.

Atvyksta vyriausybės kvietimu

Lietuvos vyriausybės kvietimu pagal Kanados techninės paramos Lietuvai programą, š.m. sausio mėnesį į Vilnių atvyksta dirbti Lietuvos vyriausybės aparate Kanados lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė.

Kanadoje gimusi Gabija baigė Toronto universitetą, kur įsigijo socialinio aprūpinimo ir socialinių programų planavimo bei administravimo magistro laipsnį, 18 metų dirbo Ontario provincijos socialinio aprūpinimo ministerijoje. Ji buvo PLJS pirmininkė ir šiuo metu yra PLB Valdybos vicepirmininkė.

Kiek vėliau į Lietuvą atvyks ir jos vyras psichologijos mokslų daktaras Rimantas Petrauskas. Jis dėstys Šiaulių pedagoginiame institute. Su Petrauskais laikinai į Lietuvą persikelia ir du jų vaikai.

Naujas pašto ženklas

Nuo sausio 1 dienos pakėlus pašto tarifus, į apyvertą buvo išleistas naujas lietuviškas pašto ženklas su Vyčiu. Jo nominalas — 500 (5 rb.). Pašto ženklai spausdinti Leipcigo spaustuveje.

Atsistatydino Estijos vyriausybė

Ekonominiai sunkumai Estijoje — dujų ir naftos produktų stygius, ribotas duonos ir miltų kiekis privertė atsistatydinti E. Savisaar vyriausybę. Pagreitino šiuos įvykius ir tai, jog premjeras prarado karščiausių Estijos nepriklausomybės šalininkų paramą, nes buvo linkęs palaikyti tamprus ryšius su Estijos rusais. Formaliu atsistatydinimo pretekstu tapo Estijos parlamento nepritarimas vyriausybės kovos su ekonomine krize strategijai (vyriausybė planavo, pavyzdžiui, išskeldinti iš Talino apie 200 000 žmonių, nes nebuvo likę kuo apšildyti namų).

„The Guardian“ Estijos vyriausybės žlugimą traktuoja kaip pirnąją netvarkos Rusijoje politinę pasekmę, kadangi minėtų produktų trūksta dėl Rusijos nesugebėjimo tęsti duotų Estijai ekonominių įsipareigojimų. Mažai tepadeda ir Švedijos bei Suomijos skolinama nafta — Estijai reikia daug daugiau nei 100 000 tonų — tiek siūlo šios šalys.

Neapibrėžta padėtis Estijoje kelia nerimą ir likusioms Baltijos šalims, nes, pavyzdžiui, gali neįvykti numatyta Rygoje trišalė asamblėja, kurios tikslu buvo prekybinių ryšių aptarimas.

Pagalba Rusijai

Rusijos premjeras G. Burbulis laikraštyje „The Washington Post“ neseniai pareiškė, jog 250 000 tonų humanitarinės pagalbos, kurią vakarų šalys 1991 m. suteikė buvusiai Sovietų Sąjungai, tesudarė 1% nuo viso vartojimo poreikio apimtį. Tai — lašas jūroje. Rusijai ir jos nelaimės draugams, anot jo, mažų mažiausiai reikia 6 milijardų dolerių subsidijų ir kreditų importui ir 7 milijardų dolerių finansinės sistemos stabilizavimui. Šis G. Burbulio straipsnis buvo tarytum prologas sausio 23 d. prasidėjusiai Vašingtone 47-nių šalių konferencijai, kurios tikslas — paruošti koordinuotą pagalbos NV Sandraugai programą. Pagal šią programą 44-iais amerikiečių lėktuvų skrydžiais į įvairius 12-kos respublikų miestus bus tiekiami pirmojo būtinumo produktai. Operacija prasidės vasario 10 d. Didelė dalis maisto, kuris bus skraidinamas šiais lėktuvais — tai atsargos, likusios nuo karo Arabijos pusiasalyje. JAV valstybės sekretorius J. Baker, kalbėdamas konferencijoje,

pažymėjo, jog aptariamoji pagalbos operacija — tai didžiai simbolinis įvykis, nes maistas bus vežamas Rusijai tais lėktuvais, kurie buvo sukurti bombų gabenimui į tą šalį.

Pastarojo meto JAV pagalba Rusijai sudarytų 358 milijonus svarų sterlingų, bet šią sumą dar turi patvirtinti JAV kongresas. Tokiu atveju bendra JAV pagalbos suma sudarytų 2,7 milijardo svarų sterlingų. Didžiosios Britanijos pagalba naujai Sandraugai siekia 346 milijonus svarų sterlingų.

Britanijos užsienio reikalų sekretorius D. Hurd, kalbėdamas per Amerikos televiziją, pareiškė, jog sekanti panašaus pobūdžio konferencija turėtų būti suaukta Lisabonoje pirmoje šių metų pusėje.

Tuo tarpu iš Rusijos pusės taip pat dedamos pastangos palengvinti šios pagalbos tiekimą, o taip pat, padaryti šalį iš esmės palankesnę vakarų šalių bizniui: mažinami importo tarifai, ruošiamasi įteisinti laisvosios prekybos principus.

Europos bankas padės Lietuvai

Sausio 14 d. Gediminas Vagnorius susitiko su Europos Rekonstrukcijos ir Vystymo banko viceprezidentu Mario Sarcinelli. Susitikimo metu buvo pasikeista nuomonėmis apie banko eksperimentų darba. Ivertinant

Lietuvos ekonominę padėtį bei Lietuvos energetikos, telekomunikacijų, transporto bei finansinės sistemų ekspertinio įvertinimo galimybes. Taip pat buvo aptartos Lietuvos įstojimo į ERVB perspektyvos.

Baltijos šalių reintegracija

Lietuvos Respublikos AT pirmininko V. Landsbergio kalba, pasakyta sausio 22 d. Londone vykusioje konferencijoje

Kelyje į nepriklausomybės atkūrimą Baltijos šalys, pirmiausia Lietuva, girdėdavo iš Vakarų daug gerų linkėjimų. Tiesa, kai kada ir juos buvo vengiama garsiai sakyti, nes tai nepatiko Sovietų Sąjungai, kuri galėjo susierzinti ir nubauti linkėjimų adresatą.

Tačiau palaipsniui tų gerų linkėjimų, taip pat linkėjimų nemaistauti, o taikingai susitarti su M. Gorbačiovu, vis gausėjo, visi priprato prie tam tikrų leistinų formulų.

Tada iškilo kooperacijos klausimas: kuo jūs, vakariečiai, galėtumėt konkrečiai padėti, pavyzdžiui, Lietuvai?

Investicijos, kurioms lyg ir niekas neturėjo iš principo prieštarauti, pasirodė visai ne toks paprastas biznio dalykas. Investicijas gaubė abejonės, kurios jau buvo iš psichologijos srities.

Taigi, abejonių ir investicijų veiksniai suformavo Vakarų politikoje, nukreiptoje į Lietuvą, tam tikrą sisteminių santykių, kuris jau pakeitė keletą pavidalų, bet funkcionuoja iki šiol. Tai abejonių barjerai žymioms investicijoms, barjerai, kurie nubrėžia, vieni už kitų, tikrus nepasiekiamo rojus ratas.

Dar prieš keletą metų, jau Gorbačioviui paskelbus kai kurias ekonomines perestroikas, potencialūs Vakarų investitoriai, svarstantys galimybes Lietuvoje, ieškodavo pirmiausia Maskvos garantijų. O ten sovietų pareigūnai viską vilkino, be to, padėtis Sovietų Sąjungoje anaipol neatrodė tokia stabili, kad kas nors, net gavęs garantijų, galėtų jomis tikėti.

Už to tolimiausio rojus rato barjero tevaikščiojo vos keli žiūrovai, geriausiai atveju pasirašantys kokį nevykdytų ketinimų protokolą.

O Lietuva dar buvo visai nesavarankiška — ir faktiškai, ir teisiškai; jos statusas tebebuvo už abejonių ribos.

Paskui atsirado Sąjūdis, ir

Lietuva pakilo į taikią politinę kovą dėl nepriklausomybės.

Vakarai domėjosi, kaip mes žiūrime į ateitį, ar tikrai sieksim rinkos ekonomikos ir privačios nuosavybės, o dėl investicijų pasakydavo maždaug taip: viskas gerai, bet kur jūsų garantijos, kad sovietai nepadarys kokios nors kiauulstės?

Ir niekas pasaulyje negalėjo duoti tokių garantijų.

Po 1990 kovo 11-osios, kai demokratiškai išrinktas Lietuvos parlamentas paskelbė sprendimus, kad vėl atkuriamą prieš 50 metų sovietų aneksuota nepriklausoma Lietuvos Respublika, situacija užsienio investicijų srityje ne ką tepasikeitė.

Priiminėjom nepriklausomus investicijų įstatymus, o sovietai neigė mūsų atkurtą valstybę su visais jos įstatymais. Vakarai, juridiškai nepripažinę aneksijos teisėtumo, vis dėlto vengė užmegzti su Lietuva diplomatinis santykius ir labai gerbė urvinę stipresniojo teisę.

Investuokit, sakydavom, — investuokit pagal mūsų suverenios šalies garantijas, ir sovietai bus priversti nesipykti su jumis, pripažinti jau didesnę Lietuvos nepriklausomybę.

O, girdėdavom net nepasakytą atsakymą — nepriklausomybės įtvirtinimas, tai tik jūsų pačių problema.

Šis rojus ratas buvo iš tikrųjų užburtas ratas.

Jie, vakariečiai galėtų ekonomikos pagalba daryti svarbią visiems politiką, ir su tokia politika pirmieji pasiimtų naujas erdves savo ekonomikai; bet jie nieko nenori, jei nėra absoliučių garantijų, kad bičiuliai sovietai niekada neužpuls.

O tokių garantijų niekas negalėjo duoti.

Investicijos atrodė ne kaip „gydytojai be sienų“, o kaip rutiniškieji sočių šalių turistai, kurie nekeliauja į neramias pasaulio vietas.

(Nukelta į 2 psl.)

Baltijos šalių reintegracija

(Atkelta iš 1 psl.)

Taip atėjo 1991 m. rugpjūtis-rugsėjis, daugelis valstybių atkūrė arba užmezgė su Lietuvos Respublika diplomatinis santykius; padarė tą ir atgaulaujanti prieš mirtį Sovietų Sąjunga.

Radosi daugiau garantijų, kad nebeužpuls, bet investicijų srity susiformavo naujas užburto rojaus ratas, naujas beržeras.

Matėme, kaip į mus žiūri: jūsų krašte yra didelių ekonominių problemų, todėl didėja įtampa. Einate teisingu reformų keliu, bet dar nenuėjote. Todėl įtampa, nestabilumas. Pasauly esama stabilesnių vietų, kur investuoti.

Investuokite čia, — galvojom ir sakėm, žinoma, žiūrėdami į Vakarų. — Kai investuosite, pagerės reikalai, sumažės įtampa, stabilizuosis politinė ir socialinė padėtis, bus geriau dar daugiau investuoti.

O ne, — girdėdavom pasakytą arba nepasakytą atsakymą. — Įtampos mažinimas ir socialinė stabilizacija, tai jūsų problema. Atseit, stabilizuokitės be mūsų, mes ateisim paskui.

Tada galų gale ir mes pradėjom šį tą suprasti apie prakeiktą kapitalizmą.

Kapitalas nemėgsta rizikos, o štai mes gyvenam negeroj pasaulio vietoj. Kai mes tą vietą vis dėlto pagerinam, kapitalas raukosi ir nori, kad ji taptų dar geresnė. Bet jis pats ateis tik tada, kai kas nors be jo padarys beveik visą gerinimo darbą. Taip yra todėl, kad privatus kapitalas nemėgsta rizikos ir netiki jokiais pažadais.

O ką gali kapitalistinė valstybė, kuri vis dėlto turi šiek tiek savų pinigų ir gali paskatinti, padrąsinti privatų kapitalą, suteikti jam garantijų? Juk valstybė gamina politiką, tai gal jai leistina kartais truputį rizikuoti savo pinigais vardan pozityvaus politinio tikslo?

Į šį klausimą jau turime nedidelių pozityvių atsakymų, bet yra ir dar neįveiktas didelis tylėjimas.

Turime ir kai kurių nedidelių ekonominių pagalbos programų. Jas galime priskirti, pagal nuotaiką, arba draugiškų šypsenų, gestų arba tylėjimo kategorijai.

Neteisinga būtų nutylėti, kad toje sistemoje *abejonių dėl investicijų, kreditų ir pagalbos* veikė dar ir visai kitokie veiksniai, buvo statomi dar kitokie barjerai.

Propagandiniame sovietų KGB kare prieš Lietuvą buvo skleidžiami visokiausi gandai, dezinformacija, šmeižtai; kiekviena atskiriantis ir nepatyrusios valstybės klaida buvo aiškinama kaip bloga valia ir grėsmė žmonėms. Ypač intensyviai tai buvo daroma USA ir artimuose mums Skandinavijos kraštuose. Ir slaptoji mintis kai kada prasiverždavo atvirai: lietuviams nereikia padėti.

Tuo pačiu metu, kai Lietuvoje tam tikrų spalvų politikai ir propagandistai skelbė, kad Vakarai nepadės, kad reikia atsiprašyti M. Gorbačiovo ir pasikliauti vien sovietų Maskva — tuo pačiu metu, stebėtinai darniai ir sinchroniškai, Vakaruose užtraukdavo giesmę vakarietiški kantorai: Lietuvos nepriklausomybė yra bloga, jai nereikia padėti nei ekonomiškai, nei politiškai; žinoma, neverta nė investuoti.

Konkretūs motyvai dažniausiai

skambėdavo keli ir vis pakaitomis. Kas tą istoriją sekė, nesunkiai prisimins.

Politinę paramą mes galų gale apmokėjome krauju. Griuvo didysis Rytų totalitarizmas, Vakarai dabar galės sutaupyti didžiules ginklavimosi išlaidas. Ar verta padėti tiems, kurie padėjo sutaupyti, čia jau kitas klausimas.

Mėgstantiems liūdną humorą galiu papasakoti vieną vėliausių Lietuvos nusikaltimų istorijų.

Lietuvos Vyriausybė šį rudenį nutarė pateikti rimtų klausimų keliems laikraščiams, kuriuos lietuvių įstatymas dėl buvusios komunistų partijos buvusio ir paslėpto turto, nes jis turėtų priklausyti valstybei ir todėl būtų privatizuojamas vėlgi pagal atitinkamą įstatymą. Be to, kaip tik tada į prekių sąrašą, kurias palietė pertvarkytas akcizo mokestis, pateko ir kioskuose pardavinėjami laikraščių egzemplioriai.

(Bus daugiau)

NEBELEIDŽIAMAS ELTOS BIULETENIS

JAV nustojo eję mėnesiniai ELTOS biuleteniai lietuvių ir anglų kalbomis. Daug metų juos reguliariai spausdino Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto Informacijos tarnyba. Dabar, Lietuvai atsikovojus nepriklausomybę ir VLIK-ui išpildžius savo mandatą, baigiasi ir jo Informacinės tarnybos veikla. ELTOS biuleteniai lietuvių ir anglų kalbomis nuosekliai sekė įvykių eigą Lietuvoje, kaupė, vertė ir vertino apie Lietuvą visomis kalbomis pasirodančią medžiagą, atsakydavo į sąmoningą ir nesąmoningą dezinformaciją, skelbė svarbiuosius Lietuvos ir kitų Pabaltijo šalių dokumentus, aprūpindavo Lietuvos bičiulius užsienyje ne tik informacija, bet ir argumentais. Pagrindinis biuletenio anglų kalba taikiny buvo Vakarų valdžios įstaigos, parlamentai, tarptautinės organizacijos, universitetai, tyrimo centrai, Vidurio-Rytų Europos ir Sovietų Sąjungos problemų žinovai, spauda, radijas, televizija. Atsisveikindama su skaitytojais biuletenio redakcija primena, kad Lietuvos istorija tebesitęsia, nurodo, kad angliškai skaitantiems ir ateityje bus teikiama pertvarkyta informacija apie Lietuvą, kviečia svetimąsias ir toliau domėtis laisva Lietuva, ją remti, kaip rėmė per penkiasdešimtį priespaudos metų. Redakcija taip pat primena, kad okupuotos Lietuvos pogrindyje įsikūręs Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas atsisakė eiti į kompromisus ir su naciais ir su sovietais, tuo išreikšdamas lietuvių tautos valią. Istorija patvirtino, kad šis tautos nusistatymas buvo morališkai teisingas ir drauge realistiškas. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo komitetas oficialiai užskleidė savo veiklą per praėjusių metų lapkričio mėnesį Čikagoje įvykusį paskutinį istorinį VLIKo seimą.

KANADOS PARAMA

Kanados užsienio reikalų ministrė Barbara McDougall pranešė, kad Kanada yra pasiruošusi suteikti Lietuvai, Latvijai ir Estijai 1 milijono Kanados dolerių humanitarinę pagalbą. Ji bus teikiama per tarptautinę Raudonojo kryžiaus organizaciją.

VADŲ SUSITIKIMAS

1992 m. sausio 17 d. Maskvoje įvyko Rusijos Federacijos prezidento B. Jelcino ir Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko V. Landsbergio susitikimas.

Jo metu dalyviai pasikeitė informacija apie Rusijoje ir Lietuvoje vykstančius politinius bei ekonominius procesus, aptarė abi puses dominančius klausimus ir patvirtino ketinimą plėtoti lygiateisius, geros kaimynystės ir abipusiškai naudingus santykius tarp Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos. Sausio 17 d. Rusijos Federacijos Aukščiausioji Taryba priėmė pagrindų 1991 07 29 d. sutartį tarp Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos dėl tarpvalstybinių santykių. Abu vadovai susitarė greitai apsiiekti šios sutarties dokumentais Vilniuje.

B. Jelcinas ir V. Landsbergis sutiko neatidėliojant pradėti įvairiapuses tiesiogines dvišales derybas ir pasirašyti Rusijos — Lietuvos susitarimus, pabrėždami, kad tam reikia sukurti palankias sąlygas.

Abu vadovai pasikeitė informacija Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos pilietybės klausimais, pažymėdami, jog bus skiriamas dėmesys teisių ir laisvių garantijoms vienos šalies piliečiams kitos šalies teritorijoje, nacionalinių mažumų teisių gynimui, atitinkamų galimybių sukūrimą švietimo, kultūros ir religijos srityse.

Jie priėjo išvados, kad reikia skubiau spręsti konkrečius klausimus dėl bendradarbiavimo ryšių, oro, geležinkelio ir automobilių susisiekimo srityse, aprūpinant tranzito krovines operacijas, naudojant jūrų uostus ir vamzdynus jų teritorijose.

B. Jelcinas ir V. Landsbergis aptarė kaip 1992 metais bus vykdomas tarpvalstybinis prekybinis-ekonominis susitarimas, pasirašytas 1991 12 23 d., ir numatė papildomas priemones abipusiškai naudingam ekonominiam Rusijos ir Lietuvos bendradarbiavimui skatinti.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas paprašė, kad būtų grąžinti KGB archyvai.

Abiejų šalių vadovai pasikeitė informacija kai kuriais klausimais dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių buvusios SSR Sąjungos ginkluotųjų pajėgų dalinių, kurie dabar priklauso Rusijos Federacijai ir kurios veiksmams neturi prieštarauti Lietuvos Respublikos valstybiniam suverenitetui ir įstatymams. Jie išreiškė norą susitarti, kad kariuomenė iš Lietuvos Respublikos teritorijos būtų išvedama pagal nustatytą tvarką, pirmiausia iš sostinės Vilniaus, o iki ji bus galutinai išvesta — jos aprūpinimo tvarką, tarpusavio atsiskaitymus dėl karinių dalinių aprūpinimo Lietuvos teritorijoje.

B. Jelcinas ir V. Landsbergis sutiko bendradarbiauti užsienio politikos klausimais, dalyvauti Europos Taryboje ir naujų įvairiapusių regioninio bendradarbiavimo institutų formavime.

Susitikimo dalyviai nutarė artimiausiu metu pasikeisti ambasadoriais, stiprinti Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos tarpusavio pasitikėjimo santykius.

B. Jelcinas priėmė V. Landsbergio kvietimą artimiausiu metu aplankyti Lietuvą.

SEPTYNIOS DIENOS

Krašto apsaugos ministras A. Butkevičius praneša, kad „karas prieš Lietuvą tebevyksta“. Dalis asmenų, dirbusių LSRS valdymo struktūrose, buvusių kompartijos narių, įvairių spec. tarnybų darbuotojų ir jų bendradarbių gali tapti penktąja kolona Lietuvoje. Netikslu būtų dabar teigti, kad Rusija tapusi chaotiškai pasimetusia valstybe. Bent jau tai neliečia Rusijos specialiųjų tarnybų — jų valstybinę politiką yra aiški. Jie nesitaikstys su tuo, kad iš Rusijos įtakos sferos sprūsta Baltarusija, Ukraina, stengsis išlaikyti kuo didesnę įtaką Lietuvai. „Turime ruošti tokiam spaudimui, nesukurti visuomenėje terpsės, į kurią oponentas galėtų remtis“ — sako ministras ir išreiškia nuogastavimą, kad mūsų priešai savo tikslams gali panaudoti seną lietuvių lenkų konfliktą. („Respublika“ 1992 01 12).

Tuo tarpu buvę (ar nebuvo) konfliktai perauga į vis stiprėjančią bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir Lenkijos valstybių. „Lietuvos rytas“ (1992 01 23) praneša, kad po 47 metų pertraukos atidaroma sena tiesioginė geležinkelio linija tarp Lenkijos ir Lietuvos. Pirmuoju traukiniu į Lietuvą (kol kas dar siauruoju geležinkeliu) atvyko Lenkijos transporto ir jūrų ūkio ministras E. Waligorskis ir Lenkijos geležinkelininkų, automobilininkų, kelininkų delegacijos. Bus svarstomi klausimai dėl tolesnio geležinkelio ruožo tobulinimo, plentų tarp Lietuvos ir Lenkijos tiesimo, keltų linijos tarp Klaipėdos ir Gdynės atidarymo. „Lenkija Lietuvai — tikri vartai į Europą“ — pastebi laikraštis.

Užsimezgė gražus ir ypač Lietuvai vaisingas bendradarbiavimas medicinos srityje su Prancūzija. Paryžiuje įkurta draugija „Pagalba Lietuvai“, kurios nariai yra garsūs Paryžiaus gydytojai, Europoje vadinamas „epochos chirurgo“ Algie Kabriolis (pirmasis Europoje persodinęs žmogaus širdį), pasiūlė įtraukti Lietuvos transplantacijos centrą į Europos organų banką. A. Kabriolis ruošiasi su savo medikų brigada atvykti į Lietuvą ir susipažinti su jos poreikiais.

Šiuo metu Lietuvoje jau įsteigta bendra Lietuvos-Prancūzijos įmonė „Elite Medical“, kuri pradėjo tiekti humanitarinę pagalbą Kauno miesto savivaldybės ligoninėms. Sudaryta ilgalaikė veiklos programa. Prancūzai priims medikus specializacijai, kredito sąlygomis tieks aparatūrą. Kaip rašoma „Respublikoje“ (1992 01 16), prancūzų maloniai nustebino tai, kad lietuviai prašė ne gatavų vaistų, kaip tai buvo įprasta, o tik paramos įdiegiant naujas vaistų gamybos technologijos linijas.

Nepriklausoma Lietuva daug kuo turėtų būti dėkinga savajai inteligentijai, pradėjusiai dvasinį Lietuvos atgimimą, sukėlusį audringą Sąjūdžio veiklą. Deja, Naujoji Lietuva, diktuojuojant gyvenimo būtinybėms, savo veidą atgręžia labiau į verslininkus, biznierių (kurie gal savo metu idealizuota Lietuva mažiausiai terūpėjo — Aut.). Šiuo metu, anot „Lietuvos aidą“ (1992 01 16), „inteligentiją užgriūva nereikalingumo jausmas, paraližuojantis kūrybinę valią“. Dabartinė ekonominė sankloda neskatina inteligentų rimtai dirbti

ir pagal darbą gauti atlyginimą: „elementarus sąžiningumas ir padorumas darosi kone išimtis, kaip nevagiantis, prašmatnaus namo nesistatantis ir savo vaikų į užsienį nekomandiruojančias viršininkas“ — konstatuoja tas pats laikraštis.

Nemažą atgarsį Lietuvos spaudoje sukėlė sausio 10 d. Vilniuje, Menininkų rūmuose, įvykęs Lietuvos inteligentijos ir Vyriausybės susitikimas. Jame bandyta ieškoti kelių ir būdų bendrai veiklai plėtoti. Buvo konstatuota ganėtinai liūdna kultūros žmonių padėtis, tačiau išreikšta ir gražių vilčių ateičiai. Kultūros ir švietimo ministras Darius Kuolys pareiškė tikėjimą, kad 1992-ji bus „ne kovos, o kūrybos metai“, o anot ministro pirmininko Gedimino Vagnoriaus, — „didžiausias laimėjimas — jau vien tai, kad buvome susirinkę“ — rašoma minėtame „Lietuvos aidą“ dienraštyje.

Ekonomikos temas liečia beveik visi Lietuvos dienraščiai. „Lietuvos aidas“ (1992 01 16) svarsto jautrius klausimus dėl užsienio kapitalo investicijų Lietuvoje. Lietuvos pramonei modernizuoti ir jos profiliui pakeisti reikia didelių kapitalo investicijų — Lietuvos žmonių ir užsienio kapitalo bei užsienio ir Lietuvos bankų kreditų. Prisivilioti užsienio kapitalo stengiasi net labai turtingos valstybės — taip jos tampa dar turtingesnės. Lietuvoje tam palankias sąlygas sudaro darbo jėgos pigumas ir gerokai aukštesnė darbuotojų kvalifikacija nei besivystančios Afrikos valstybės. Tačiau yra ir rimtų kliūčių: nėra valstybės garantijų, apsaugančių užsienio kapitalą. Kapitalistui turi būti garantuota teisė laisvai disponuoti savo indėliu ir priklausiančia pelno dalimi, teisė pakankamai ilgai nuomoti žemę arba pirkti ją, jei to reikia gamybos procesui. Deja, dalis Lietuvos deputatų spekuliuodami patriotinėmis sąvokomis stoja prieš „Lietuvos išpardavimą“, šitaip darydami nepataisomą žalą Lietuvai — skelbia laikraštis. Lietuvos įstatymai nenumato galimybės parduoti žemę net po pamatais. Nuomotis žemę leidžiama tik 50 metų, tuo tarpu daugumoje valstybių — 100 metų. Tad kapitalistas gali pasirinkti kitą, buvusią sovietinę respubliką, kurioje sąlygos kapitalui investuoti yra geresnės.

Į buvusius LKP CK rūmus Vilniuje neseniai persikraustė Lietuvos Vyriausybė. Štai kaip šita įvykį aprašo „Tiesa“ (1992 01 21): „Prieš tai vyskupas J. Tunaitis šventa krapyla iš rūmų išvijo marksizmo, leninizmo, burokeizmo ir kitas piktašias dvasias. Praeiviai tvirtina girdėję, kaip jos su trenksmu ir kauksmu prasmego į žemę. Po to visoj Lietuvoj draskėsi, šėlo audra, versdama medžius, gadindama elektros pastotes ir kitaip kenkdama. Trinktelėjo Liuciperis durimis!“ Visa laikraščio žinutė apie rūmų perėmimą pavadinta „Prasmego piktosios dvasios“. „Dabar šviesią tautos ateitį projektuos G. Vagnorius“ — nurodo „Tiesa“.

Lietuvoje iš tiesų tuo metu siautėjo uraganas pridarydamas nemaža nuostolių... O ironišką „Tiesos“ toną galima paaikškinti kupina apmaudo nostalgija.

Vidmantas Dimas

ŽMONĖS IR ĮVYKIAI



Į Londoną atvykusį AT pirmininką V. Landsbergį ir svečius pasitiko Britanijos lietuvių atstovai. Nuotrauka: S. Kaspara



Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministro pavaduotojas A. Katkus prie Lietuvos Respublikos Ambasados Londone. Nuotrauka: ELR



Tarp Lietuvos sostinės Vilniaus ir kitų Europos miestų skraido Lietuvos Avialinijų lėktuvai.



„A mon sakaa?“ laikraščio redaktorė Danutė Mukienė (pirma iš dešinės) Klaipėdos miesto aktyvių žemaičių tarpe.

ŽEMAITIJOJE RUOŠIAMASI JUBILIEJUI

Žemaitija ruošiasi paminėti savo sūnaus, pirmojo lietuviškai (žemaitiškai) rašiusio istoriko, švietėjo, rašytojo Simono Daukanto 200 metų jubiliejų. Gimė S. Daukantas Skuodo valsčiaus Kalvių kaime, netoli Lenkimų miestelio. Iš čia ir į mokslus išėjo. Didelių aukštumų pasiekė, daug garbės savo tautiečiams pelnė, nors pats visą gyvenimą kaip kokia pelė vargo ir dideliame skurde paskutines savo gyvenimo dienas praleido.

Lenkimiškai neužmiršo savo tėvynainio. Kalviuose atstatyta Kalvių šeimos klėtelė, ten įkurtas kuklus muziejus. Na, o garbingos sukakties proga Lenkimų miestelyje nutarta pastatyti paminklą S. Daukantui. Jo projektas jau paruoštas. Dabar renkami pinigai paminklo statybai. Gražiai sutvarkyta ir pati S. Daukanto tėviškė. Skuodo rajono liaudies meistras, vadovaujami žurnalisto ir tautodailininko Juozo Vyšniausko, 1984 metais savo medžio drožiniais papuošė ne tik klėtelės kiemą, bet ir Kalvių piliakalnį. Šios kūrybinės stovyklos metu sukurtos skulptūros pastatytos prie kelio, vedančio iš Lenkimų į Kalvius.

Danutė Mukienė

VOKIETIJOJE

MINEJIMAS ROMUVOJE

Sausio 13-tos žudynių metinės Romuvoje buvo paminėtos kukliai, bet prasmingai. Iš pat ryto, vėliavos aikštelėje iki pusės stiebo pakelta lietuviška trispalvė; Vasario 16 gimnazijos koridoriuje, prie įeinamųjų durų pastatytas tautiniu audeklu uždengtas staliukas, ant jo padėtas Rūpintojėlis su degančia žvake, be gėlių, Sausio 13-tą prie televizijos bokšto Vilniuje nužudytų jaunuolių sąrašas. Toks pat sąrašas padėtas ir vakare ant altoriaus per kapeliono kunigo Ričardo Repšio Lietuvos Šventųjų koplyčioje aukotas gedulingas šventas Mišias. Uždegta 13-ka žvakučių — kiekvienam po žvakutę skelbiant nužudytojo jaunuolio vardą. Per pamokslą kunigas Repšys pastebėjo, kad nužudytieji nenuėjo pas Aukščiausiąją tuščių rankomis — jie nusinešė už artimuosius ir Tėvynę sudėtą gyvybės auką; nedaug kas iš mūsų galėtų prisistatyti Valdovui ir Teisėjui su tokiais vertingais nuopelnais. Buvo giedamos religinės ir tautinės giesmės.

Po pamaldų, Romuvos konferencijų kambaryje, buvusi Vasario 16 gimnazijos mokinė iš Australijos D. Baltutytė, grįžianti į Vilnių iš VII pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Pietų Amerikoje, informavo apie savo darbą Lietuvoje ir apie kongresą. Teigė, kad jos lietuviybės šaknys be abejo šeimoje, bet lietuviška asmenybė susiformavo šioje gimnazijoje. Čia nuostabi vieta, čia mezgasi viso pasaulio lietuvių jaunimo ryšiai.

Antra Danutės Baltutytės pranešimo dalis buvo skirta VII-iam jaunimo pasaulio lietuvių kongresui Pietų Amerikoje, vykusiam 1991 metų pabaigoje ir šių metų pradžioje. Vėlavosi lietuvių jaunimo atstovai — 10 dienų turėjo laukti lėktuvo Maskvoje. Jų įnašas į kongreso darbus buvo žymus. VIII-sis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas numatytas Europoje.

T. Venclova apie stebuklą

Lietuvos mylėtojų klubas Lenkijoje (Ogolnopolski Klub Milosnikow Litwy) Varšuvoje išleido antrąjį žurnalo „Lithuania“ numerį, kuriame yra įdomus interviu su Tomu Venclova, vertinančiu paskutiniuosius Lietuvos įvykius, nepriklausomybės atstatymą, samprotaujančiu apie lietuvių-lenkų santykius.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas, anot T. Venclovos, tai tikras stebuklas ir didžiausias netikėtumas visiems be išimties: ir tiems kas to laukė, troško, ir tiems, kas netikėjo tuo. Ko gero, netikėta tai buvo ir pačiam V. Landsbergiui. Pats T. Venclova praktiškai jau buvo praradęs viltį, ypač po įvykių Čekoslovakijoje ir Lenkijoje. Beje, tai buvo viena iš jo emigracijos priežasčių, nors tuo metu, kai jis paliko Lietuvą — apie 60-uosius — gyvenimas ten buvo daug geresnis, turtingesnis ir įdomesnis negu kitose imperijos vietose. Ypač tai buvo juntama meno srityje, kadangi tada Lietuvoje galimas buvo ir džiazas, ir rokas, ir absurdo teatras bei surrealistinė poezija. Tiesa, valdžia į tai žiūrėjo „kreivai“. Žodžiu, atrodė, jog įmanomas normalus gyvenimas, atrodė, jog Lietuva turi šansų išlikti, išsaugoti savo kalbą ir kultūrą. Vienok už tai Lietuvos žmonės turėjo brangiai mokėti, mokėti moralinę, dvasinę duoklę — jie turėjo tapti prisitaikėliais, dviveidžiais kolaborantais, turėjo išduoti patys save. Panašiai, matyt, buvo ir Prancūzijoje Vichy laikais. Tokiais tapo dauguma, o atvirai pasisakančių prieš esamą tvarką buvo likę vienetai. Tiesa, buvo ir tokių, kurie galvojo tik apie save, apie asmeninį gerbuvį. Buvo ir sąmoningai bendradarbiaujančių su KGB, ir nemažai.

Tokioje visuomenės padėtyje tie, kurie stojo į atvirą kovą su režimu, buvo laikomi ne visai normaliais — juk jie nukrypavo nuo visuotinių aprobuotos kolaboracionizmo linijos. Todėl Lietuvoje ir nebuvo stiprios opozicijos, tokios kaip, pavyzdžiui, „Solidarnosc“ ar „Charta 77“. Bet užteko tik keleto trūkių totalitarinėje sistemoje ir opozicija, beje, galinga opozicija — „Sąjūdis“ kaip mat tapo rimta politinė jėga. Ir visa tauta, visi žmonės kaip mat tapo antisovietiniais. Netgi Lietuvos Komunistų partija, gelbėdama savo prestižą, buvo priversta įvardinti šią tokį savo priešišumą sovietinei sistemai, t.y. atsiskirti nuo KPSS. Toks lietuvių komunistų „polinkis“ jautriai reaguoti į tautos nuotaikas, anot T. Venclovos, turi senas tradicijas. Dar A. Sniečkus savo laiku daugiau paisė Lietuvos reikalų nei Sovietų Sąjungos ar pasaulinio komunistinio

Jis turėtų prasidėti Lietuvoje: ten stovyklauti, kultūros dienas surengti Punske, o studijų dienas — Anglijoje. Bet tik Didžiosios Britanijos atstovai norėjo, kad dalis būsimo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso vyktų Anglijoje. Daugumas siūlė jį rengti Punske. Kongrese išrinkta nauja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos vadovybė — jos pirmininku tapo žymus skautų veikėjas amerikietis Paulius Mickus. Atrodo, kad ir Vokietijos lietuvių jaunimo vadovybėje bus pasikeitimų.

J. Lukošius

judėjimo. Panaši ir A. Brazausko pozicija. Beje, Lietuvoje dabar daug kas mano, jog, A. Sniečkus — paprasčiausias nusikaltėlis, kai ir visi kiti tų laikų komunistai, susitępę rankas savo tautos krauju, ir kad jis, taip smarkiai „padirbėjęs“ organizuojant trėmimus, negali būti minimas geruoju. Tačiau T. Venclova nenorėtų sutikti su tuo. Jis pabrėžia, jog būtent A. Sniečkaus ir jo kartos komunistų pastangomis Lietuva, ko gero, ir buvo apsaugota nuo totalinės rusifikacijos. Na, o šandien, mano T. Venclova, tiek Lietuvoje, tiek visoje Rytų Europoje jokiam komunizmui, net ir tautiniam, jau nėra vietos. Bet koks komunizmas — tai jau praeitis.

O Lietuvos ateitį T. Venclova norėtų matyti kiek kitokią negu tie žmonės, kurie nori atkurti prieškarinę Lietuvą su jos totalitarizmu ir kitomis rimtomis tiek vidaus, tiek tarptautinėmis problemomis.

Kalbėdamas apie lietuvių-lenkų santykius T. Venclova pažymėjo, kad lietuviai žiūrėjo į lenką kaip į priešą. Šis stereotipas — mūsų šimtametės istorijos rezultatas. Bet visa tai jau praityje. Dabar mes šiek tiek kitokie, kaip ir kitokia, pavyzdžiui, Vilniaus krašto problema. Anksčiau lenkai buvo ponai, dvarininkai, aristokratai, o lietuviai — cholopai. Dabar Vilniaus krašte padėtis absoliučiai priešinga, ir todėl į lenką žiūrima su pašaipa, nors priešiškas tebeišlieka, nes daugelį dešimtmečių lietuviams buvo kalama į galvą mintis, jog vienintelis Lenkijos tikslas — sulenkinti Lietuvą, ir mes turime nepasiduoti. Lenkijai tai buvo beveik pavykę XVIII a., bet dėl to iš dalies kalti ir patys lietuviai. Na, o dabar, šių dienų lietuvių inteligentija turėtų daug padirbėti ir pakeisti tokį laiko stereotipą. Šiame darbe pravartu būtų sulaukti ir pačių lenkų pagalbos. Galų gale juk stereotipai — tai nevisada teisingas vaizdas ar nuomonė, dažniau netgi visiškai neteisingas.

Lietuvių-lenkų santykių naujo etapo, taikos ir sutarimo laikotarpio simboliu galėtų, anot žurnalo „Lithuania“ korespondentų, būti pats T. Venclova, davęs šį interviu puikia lenkų kalba.

K. Baronas

LKB KRONIKOS DEŠIMTASIS TOMAS

Daugelis teiraujasi, kada bus išleistas paskutinis — dešimtas „Lietuvos katalikų Bažnyčios kronikos“ tomas. Pranešame, kad jis jau atiduotas spaudai. Spaustuvė pažadėjo darbą baigti š.m. vasario mėnesį. Knygos kaina — 10 dolerių. Norintieji įsigyti prašomi užsakymus ir knygos vertę bei persiuntimo išlaidas padengiančius čekius siųsti adresu: The Society of the Chronicle of Lithuania, Inc. 6825 South Talman Avenue, Chicago, IL 60629, USA.

Prašome paremti tolesnį „LKB kronikos“ tomų išleidimą anglų ir ispanų kalbomis. Siekiant, kad pasaulis kuo plačiau sužinotų apie Lietuvos ir jos tikinčiųjų patirtus vargus, „LKB kronikos“ tomai kitomis kalbomis išsiuntinėjami įvairių kraštų vyskupijoms ir garsioms bibliotekoms.

Kun. K. Kuzminskas,
Lietuvos kronikos valdyba

EUROPOS LIETUVIS

EUROPE'S LITHUANIAN — Lithuanian Weekly

REGISTERED AS A NEWSPAPER AT THE POST OFFICE

Printed and published by Lithuanian Association in Gt. Britain and Lithuanian House Ltd., 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, England.

Tel.: 071-727 2470 Fax: 071-221 6164

Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Lietuvių Namų Akc. Bendrovė Londone. Prenumeratos kaina metams: Didžiojoje Britanijoje — 23 svarai; Vokietijoje — 85 DM. Visur kitur — 30 svarų.

Vienoje skiltyje įdėto skelbimo kaina 10 sv. už 25 mm. Didesni skelbimai atitinkamai brangiau. Už laikraštyje kieno nors spausdinamų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesiima atsakomybės.

Redaguoja redakcinis kolektyvas. Vyr. redaktorius Vladas Dargis.

Redakcija rankraščius taisy ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto nesusitarta, negrąžinami.

Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne redakcijos ir leidėjo nuomonę.

Lietuvių Kronika

KADA-KAS-KUR?

Vasario 15 d. — vasario 16-os minėjimas, 230 Bishopsgate, London EC2.

Vasario 16 d. — vasario 16-os pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje Londone.

Birželio 14 d. — 18 val. įvyks 51-as tremtinių dienos minėjimas, Anglikonų Southwark katedra, London Bridge.

Birželio 30 - liepos 4 d. — PLB VIII seimas Čikagoje, JAV.

Liepos 5 d. — Lietuvių šokių šventė Čikagoje, JAV.

AUKOS SPAUDAI

B. Urbonavičius — 5.00 sv.

A. Sinkevičius — 4.00 sv.

E. Porutis — 12.50 sv.

J. Siauka — 4.50 sv.

V. Ašmenskas — 3.00 sv.

M. Ramonas — 0.50 sv.

E. Gerutis — 10.00 sv.

S. Aleknavičius — 2.00 sv.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame

PADEKA

Dėkoju kun. J. Sakevičiui už Mišias ir mano vyro Alfonso Knabiko palydėjimą į kapines. Taip pat esu dėkinga chorvedžiams J. Černiui, V. O'Brien ir choristams už giesmes bažnyčioje; draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą Mišiose bei gėles; S. Kasparui tvarkingą palydėjimą ir atsisveikinimo žodžius kapinėse; V. Jurienei už skaniai pruoštus šiltus užkandžius Sporto ir socialiniame klube.

Liūdinti žmona.

Margareta Knabikienė

MIRĖ P. GEDŽIUS

Sausio 20 d. buvo rastas miręs savo kambaryje Pranas Gedžius. Jis ilgą laiką gyveno Lietuvių namuose Londone. Dirbo statyboje. Apie artimuosius ir gimines nežinoma.

PAMALDOS

Bradforde — vasario 2 d., 12.30 val.

Nottingham — vasario 2 d., 11.15 val., Židinyje.

Corbyje — vasario 2 d., 14.00 val., Šv. Patrike, Gainsborough Rd.

Northampton — vasario 2 d., 18 val., Šv. Lauryne, Craven St.

Eccles — vasario 9 d., 12.15 val.

Nottingham — vasario 9 d., 11.15 val., Židinyje.

Leicesteryje — vasario 9 d., 14 val., Švč. Širdyje.

Nottingham — vasario 16 d., už Lietuvą, 11.15 val. Židinyje.

Derbyje — vasario 16 d., Bridge Gate.

Birmingham — vasario 16 d., 16.30 val., Šv. Onoj, 96 Bradford St.

LONDONE

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Londone vyks vasario 15 d., 18.30 val., Bishopsgate Instituto salėje, 230 Bishopsgate, London EC2. Įėjimas £3.50 asmeniui.

Minėjamą atidarys JE Lietuvos Ambasadorius Didžiąjai Britanijai Vincas Balickas.

Meninę programą atliks vietiniai ir menininkai iš Lietuvos.

Po minėjimo įvyks bendras priėmimas. Kviečiame šventėje visus dalyvauti.

DBLS-ga

„VALPURGIJOS NAKTIS“

Londono „Gate“ teatre statoma Venedicto Erofėjėvo autobiografinė drama „Valpurgijos naktis“ (Walpurgis Night). Ją režisuoja jauna lietuvė Dalia Ibelhauptaitė.

„Gate“ teatras, 11 Pembridge Rd., London W11 3HQ (artimiausia požeminio traukinio stotis — Notting Hill Gate), yra Londono teatrų klubo tinkle.

Spektakliai vyks nuo sausio 29 d. iki vasario 29 d., 19.30 val., kasdien. Kaina: £7 (plius £1 nario mokesčio) asmeniui; studentams, bedarbiams ir pensininkams papigintai. Bilietus iš anksto galima užsisakyti telefonu: 071-229 0706.

MAIDENHEAD

MAIDENHEAD

DBLS Maidenhead skyriaus metinis susirinkimas įvyko High Wycombe sausio 19 d. Skyriaus pirmininkas savo pranešime apibūdino skyriaus metų veiklą. Didžiąją dalį susirinkimo užėmė labai opus Lietuvos pilietybės klausimas. E. Šova, kaip DBLS pirmininkas, nesenai grįžo iš Lietuvos kur tuo klausimu buvo susitikęs su Aukščiausiąja Taryba. Jis paaiškino skyriaus nariams, kad Lietuvos pilietybė atstatoma visiems išeiviams buvusiems Lietuvos piliečiams iki 1940 06 16, kurie to pageidauja, netgi ir tiems, kurie yra priėmę Britanijos pilietybę.

Visų pritarimu skyriaus valdyba palikta ta pati: E. Šova pirmininkas, J. Stulgaitis sekretorius, S. Woronycz kasininkas, P. Girnys ir J. Kvietkauskas revizoriai. E. Šova ir P. Tričys išrinkti atstovais į DBLS visuotinį suvažiavimą.

Nors skyrius nėra didelis, bet yra dosnus. Lietuvos tautiniam Olimpiniam komitetui surinko 80.00 sv., o skautus parėmė 49.00 sv.

Dėkojame J. Stulgaičiui ir visiems savo palpoms susirinkti.

E. Š.

MANCHESTERYJE

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vasario 15 d. DBLS Manchesterio skyrius rengia MLS klube Vasario 16 minėjimą (šeštadienį 18 val.).

Paskaitą skaitys H. Vaineikis. Bus meninė dalis. Prašome gausiai dalyvauti.

Skyriaus valdyba

DBLS SUSIRINKIMAS

Vasario 22 d. DBLS Manchesterio skyriaus valdyba šaukia MLS klube 18 val. visuotinį skyriaus narių susirinkimą. Valdyba ir Revizijos komisija padarys pranešimus, bus renkama valdyba 1992 metams ir atstovai į DBLS suvažiavimą.

Narius prašome būtinai dalyvauti.

Skyriaus valdyba

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS

Kovo 7 d., šeštadienį 18 val. MLK bendrija rengia MLS klube šv. Kazimiero minėjimą.

Paskaitą skaitys V. Bernatavičius. Bus meninė dalis. Prašome gausiai dalyvauti.

Bendrijos valdyba

REMKIME

PAGALBOS LIETUVAI FONDA!

Aid Lithuania Fund (ALF)

JAU GALIMA SKRISTI TIESIOG Į VILNIŲ!

Nuo sausio 20 d. Austrijos Airlines

iš Londono Heathrow aerouosto per Vieną skrenda į Vilnių kiekvieną pirmadienį ir penktadienį.

Iš Londono iškrenda 07.45 val. — Vilniuje nusileidžia 14.40 val.

Iš Vilniaus iškrenda 15.50 val. — Londone nusileidžia 20.00 val.

(Vienoje pakeisti lėktuvą užtruks vieną valandą)

KEĖJONĖS KAINA (į abu galus) £329 ASMENIUI

Bilietus parduoda: LIUDMILA

Rochdale Travel Center (East European division)

Tel.: 0706 31144

SPORTINIS GYVENIMAS

VILTYS...

Iki žiemos olimpinių žaidynių liko visai nedaug. Greitai „sirgsime“ už mūsų slidininkus, biatlonininkus ir čiuožėjus. Medaliams, tiesa, vilčių turime nedaug — gal tik V. Vencienė įstengtų pakovoti dėl pirmųjų vietų. Tačiau tikiu, jog ir kiti mūsų šauksimai gėdos nepadarys ir nebus paskutiniai. Galų gale, juk ne kiek mažiau svarbu dalyvauti olimpiadoje — tai vienas iš pagrindinių šių žaidynių deivų. Dalyvausime, parodysimės save, semsimės patirties ir tvirtinsime pozicijas, kurios ir šiandien nėra jau tokios menkos — pagaliau, šį tą reiškia kad ir toks faktas, jog A. Šalna treniruoja JAV olimpinę biatlono komandą!

Daugiau optimizmo teikia vasaros olimpiada Barselonoje. Jau vien R. Ubarto, vieno stipriausių pasaulyje disko metikų, užtektų visoms mūsų viltims pateisinti. O juk dar turime krepšinį! A. Sabonis dabar, be jokios abejonės, stipriausias ir pajėgiausias iš Europoje žaidžiančių „centrų“. Tai buvo akivaizdu stebint nesenai įvykusį Europos ir Prancūzijos rinktinės mačą, kur Arvydas buvo ir išradingiausias, ir naudingiausias, ir rezultatyviausias. Kita viltis — Š. Marčiulionis, praktiškai tapęs dabartinės NBA lyderės „Golden State Warriors“ pagrindinio penketo žaidėju. Tikiu, jog jeigu jiedu sutars, kaip kad sutarė prieš dešimtį metų, žaizdami garsiojoje Lietuvos jaunių rinktinėje, didelių

BRADFORDE

VASARIO ŠEŠIOLOKTOSIOS MINĖJIMAS

Įvyks sekmadienį, vasario 16 d., 15.30 val. Bradforde lietuvių „Vytis“ klube.

Programoje: įvadinis žodis, deklamacijos ir filmas iš Pabaltijo koncerto. Bus kavutė su užkandžiais.

Kviečiame gausiai dalyvauti.

Vyties klubo valdyba

SODYBOJE

VASARIO 16 ŠVENTĖ

DBLS Sodybos skyrius vasario 29 d. ruošia Vasario 16 minėjimą.

Programoje — tautiniai šokiai, o po jos bus disko muzika ir šokiai.

Po minėjimo įvyks skyriaus narių metinis susirinkimas. Bus renkama valdyba ir atstovai į Sąjungos suvažiavimą.

Kviečiame skyriaus narius ir svečius šioje šventėje dalyvauti.

Skyriaus valdyba

DERBY

VASARIO 16

Derby skyriaus valdybos pasitarime nutarta Vasario 16 šventę paminėti vasario 23 d., sekmadienį, ukrainiečių klube.

Po minėjimo įvyks metinis skyriaus narių susirinkimas.

Kviečiame visus dalyvauti.

Skyriaus valdyba

PASAULYJE

Rinkimų epidemija

Daugelyje valstybių atstovai renkami tuo pačiu laiku. Nesenai Alžyre vykusius rinkimus sustabdė kariuomenė, kuri nenorėjo, kad fundamentalistai musulmonai laimėtų ir paimtų valdžią į savo rankas. Tačiau dėl šio smūgio demokratijai mažai kas jaudinosi. Kiti rinkimai įvyko Zambijoje, kuriuose veteranas Kaunda nebuvo išrinktas.

Tačiau svarbiausi JAV prezidento rinkimai vyks Amerikoje. Ne mažiau svarbūs — ne vėliau kaip liepos 9 d. — vyks rinkimai Didžiojoje Britanijoje. Abi didžiosios partijos konservatoriai ir darbiečiai rinkiminėse lenktynėse varžosi lygiai, bet gali būti, kad nei viena jų nelaimės daugumos parlamente. Partijų lyderių John Major ir Neil Kinnock rinkiminiuose apkausiniuose laimi John Major, jis yra populiariausias.

Atrodo, kad ir Izraelyje vyks rinkimai. Iš vyriausybės pasitraukė dviejų dešiniųjų pažiūrų partijų atstovai. Jie priešingi premjero Šamir daromoms nuolaidoms palestiniečiams..

Demjaniuko vistik nepaleidžia

Demjaniuko gynėjai įrodžius, kad jis nebuvo „Ivanas Rūstusis“, kuris Treblinkoje išžudė daug žydų, teismas vistik jo nepaleidžia. Kaltintojas sako, kad jei ne Treblinkoje, tai kur nors kitur jis yra nusikaltęs. Ivanas Demjaniukas už žudynes Treblinkoje 1988 m. buvo nuteistas mirties bausme. Teismas kaltintojams davė tris savaites laiko, kad būtų pristatyti nauji įrodymai, jog Demjaniukas nusikalto.

Rusai iš Lietuvos vyksta į Argentą

Reuterio agentūra paskelbė trumpą, bet labai įdomią žinutę, kad Argentina sutinka iš naujai pasiskelbusių nepriklausomų Baltijos valstybių įsileisti 100 tūkstančių rusų emigrantų. Užsienio reikalų ministras Guido Di Tella pasakė, kad tie žmonės nenori pasilikti Baltijos valstybėse, bet nenori grįžti ir į Rusiją. Manoma, kad Baltijos valstybės prieš šią galimybę nesipriešins, ypačiai Latvijai, nes rusai sudaro pusę jos gyventojų.

Kinijoje persekiojami tikintieji

„Asia Watch“ praneša, kad Kinijoje tebesitęsia tikinčiųjų persekiojimas. Kinijos vyriausybė teigia, kad tikintieji kenkia komunistų partijai. Taip pat tikintieji yra kaltinami revoliucijos ruošimu ir santykiais su užsieniu. Didžiama katalikų yra susibūrę taip vadinamoje „patriotinėje katalikų bažnyčioje“, kuri iki šiol veikė atskirai nuo Vatikano. Tačiau šiuo metu tikinčiųjų skaičius, siekiantis bendradarbiavimo su Vatikanu, vis didėja.

Teisiami sukileliai

Maskvoje prasidėjo pučo vadovų teismas, kuris, manoma, gali užtrukti ilgą laiką. Kaltintojas Jevgeni Lisov apkaltino 14 vadų norinčių nuversti valdžią ir ją perimti į savo rankas. Bausmės gali siekti nuo 10 iki 15 metų kalėjimo. Kaltintojo teigimu, kaltinamieji siekė įvesti teroro valdžią, o kaltinamieji sako, jog jie tam turėję M. Gorbačiovo „tylų“ pritarimą.

J. Aliukonis